

НАРЕДБА за ползването на повърхностните води

Приета с ПМС №100 от 23.03.2021 г., обн., ДВ, бр. 25 от 26.03.2021 г., изм., бр. 36 от 13.05.2022 г.; изм. с Решение № 6732 от 6.07.2022 г. на ВАС на РБ и Решение № 3933 от 11.04.2023 г. на ВАС на РБ - бр. 38 от 28.04.2023 г., в сила от 28.04.2023 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С наредбата се уреждат:

1. използването на повърхностните води и повърхностните водни обекти в съответствие с изискванията на Закона за водите (ЗВ);
  2. ред и условия за издаване на разрешителни за използване на повърхностните води и повърхностните водни обекти по чл. 44, 46 и чл. 140, ал. 7 от ЗВ;
  3. изисквания към документите за издаване на разрешителни за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти;
  4. изискванията към съдържанието на издаваните от директорите на басейнови дирекции становища по чл. 155, ал. 1, т. 23 от ЗВ за допустимост на инвестиционни предложения, които са предмет на процедура по глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), за съответствието им с Плана за управление на речния басейн (ПУРБ) и/или с Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН);
  5. редът и начинът за стопанисване и използване на бентовете и праговете в некоригираните участъци на реките извън границите на населените места и селищните образувания, както и на съоръженията, изгубили първоначалното си предназначение;
  6. контролът по издадени разрешителни за използване на повърхностните води и повърхностните водни обекти;
  7. съдържанието на регистрите по чл. 182, ал. 1, т. 1, букви "а" и "ж", т. 3, 4 и 5 и чл. 183, т. 1 от ЗВ за:
    - а) издадените от министъра на околната среда и водите, директорите на басейнови дирекции, кметовете на общините и изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Проучване и поддръжане на р. Дунав" разрешителни за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти;
    - б) съгласуваните уведомления за извършване на всяка от дейностите по чл. 58, ал. 1 и по чл. 44, ал. 3 от ЗВ, предписаните условия и ограничения;
    - в) изискванията, условията или забраната за определен вид общо водовземане или ползване;
    - г) пунктовете и станциите за мониторинг на количеството на повърхностните води.
- (2) С наредбата не се урежда ползването на повърхностни водни обекти за заустване на отпадъчни води.

Глава втора ВОДОВЗЕМАНЕ ОТ ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ И ПОЛЗВАНЕ НА ПОВЪРХНОСТНИ ВОДНИ ОБЕКТИ

Раздел I Общи изисквания

Чл. 2. Използването на повърхностните води и повърхностните водни обекти включва водовземане и ползване на водния обект.

Информационна система АПИС
<https://web.apis.bg>

Чл. 3. Използването на повърхностните води и повърхностните водни обекти се извършва въз основа на издадено разрешително или на предварително писмено уведомяване на басейновата дирекция при условията и по реда на ЗВ и на тази наредба.

Чл. 4. Издаването на разрешително за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти се извършва по реда на глава четвърта от ЗВ и съгласно чл. 140, ал. 7 от ЗВ.

Чл. 5. Разрешеното право на използване на повърхностните води и повърхностните водни обекти не може да се преотстъпва на друго лице.

Чл. 6. (1) Начинът на използване на водите на комплексните и значими язовири по приложение № 1 към чл. 13, т. 1 от ЗВ се определя в годишен и в месечни режимни графици, които се утвърждават от министъра на околната среда и водите.

(2) Режимните графици по ал. 1 са неразделна част от разрешителните за водовземане от язовирите по приложение № 1 към чл. 13, т. 1 от ЗВ.

Чл. 7. (1) Към заявлението за откриване на процедура за издаване на разрешително за водовземане и/или ползване на повърхностен воден обект, освен съответните документи по чл. 60 от ЗВ и по глава втора, раздели III и IV, се прилага и копие или само се посочва номерът на действащ (влязъл в сила или подлежащ на предварително изпълнение, както и незагубил правно действие) административен акт, издаден по реда на глава шеста от ЗООС и/или по чл. 31 от ЗБР, за одобряване, съответно съгласуване, на инвестиционното предложение, за чието осъществяване се иска разрешаване на водовземането и/или ползването на водния обект.

(2) Документите по ал. 1 могат да се предоставят и по електронен път при спазване на изискванията и разпоредбите на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

(3) Компетентният орган по чл. 52, ал. 1 от ЗВ извършва служебна проверка дали административният акт, издаден по реда на глава шеста от ЗООС и/или по чл. 31 от ЗБР, е влязъл в сила или подлежащ на предварително изпълнение, както и незагубил правно действие, като изисква становище за това от компетентния орган по околната среда.

(4) Становището по ал. 3 се предоставя в десетдневен срок от получаването на искането.

Чл. 8. (1) Предварителните (прединвестиционните) проучвания или съответната разработена фаза на инвестиционния проект съгласно изискванията на Закона за устройство на територията (ЗУТ), техническите проекти за изземване на наносни отложения и геодезическите измервания по чл. 41 се изготвят от лица, които притежават професионална квалификация "магистър-инженер" по специалността, свързана с вида на исканото разрешително, и са регистрирани по реда на Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране.

(2) Хидрологичката част към предпроектното проучване или съответната разработена фаза на инвестиционния проект включва:

1. общча част;
2. разположение и специфика на обекта;
3. кратка орохидрографска характеристика (водосборна област, геологички строеж, почви, растителност);
4. кратка климатична характеристика (температури, валежи, вятър);
5. отточна характеристика на водния обект (хидрологичка изученост, параметри на отток, вътрешно годишно разпределение на оттока, максимални и минимални водни количества), с изключение на язовири, за които се представя баланс на притока;
6. определен минимално допустим отток в реката след водовземането;
7. изводи и констатации относно възможността за осигуряване на исканото водовземане при отчитане на придобити права.

(3) Не се изисква представяне на хидрологичка част, когато разрешителното за водовземане е от река Дунав, Черно море или от язовирите по приложение № 1 към чл. 13, т. 1 от ЗВ.

(4) При преценка на искането органът по издаване на разрешително за водовземане по ЗВ може да изиска по служебен ред становище от Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ) относно водните количества в мястото на водовземане, като в случай на разлика с представените в хидрология доклад се вземат предвид предоставените от НИМХ данни.

(5) При преценка на искането органът по издаване на разрешително за ползване на воден обект по чл. 46, ал. 1, т. 1, букви "б" и "г" по ЗВ ползва данни от ПУРН в случаите, когато обектът попада в район със значителен потенциален риск от наводнения, като в случай на разлика с представените в хидрология доклад се вземат предвид данните от ПУРН.

Чл. 9. При провеждане на процедури по издаване на разрешителни за водовземане и/или ползване от язовири, преди изготвяне на съобщението по чл. 62а, ал. 1 от ЗВ, органът по чл. 52, ал. 1 от ЗВ изиска служебно от собственика или от оправомощено от него лице, на което е възложена експлоатацията на язовира, актуален документ, удостоверяващ съгласие за:

1. извършване на дейностите и условия, при които може да се разреши водовземането и/или ползването, относими към техническата сигурност на съоръженията и дейността, която се извършва от лицето, осъществяващо експлоатацията на язовира, когато водовземането и/или ползването не е свързано с използване на съществуващи съоръжения към язовира;
2. ползване на съоръженията и условия, при които може да се разреши водовземането, относими към техническата сигурност на съоръженията и дейността, която се извършва от лицето, осъществяващо експлоатацията на язовира, когато водовземането е свързано с използването на съществуващи съоръжения към язовира.

Чл. 10. При провеждане на процедури за издаване на разрешителни за водовземане по чл. 44 от ЗВ и разрешителни за ползване на воден обект по чл. 46 от ЗВ и преди изготвяне на съобщението по чл. 62а, ал. 1 от ЗВ органът по чл. 52, ал. 1 от ЗВ изиска служебно по електронен път от Националната агенция за приходите, Агенция "Митници" и общините (по седалище и адрес на управление на заявителя и по местоположение на заявленото използване на водите и по седалище на компетентния орган, до създаването на единен регистър на общините) по реда на чл. 87, ал. 11 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс информация за наличие или липса на задължения на кандидатите за издаване на разрешителни.

Чл. 11. (1) В разрешителните за водовземане и/или ползване на повърхностни водни обекти се включват изисквания за провеждане на собствен мониторинг по показатели, с честота и условия, отговарящи на заложените цели в ПУРБ за съответното водно тяло.

(2) В случаите, когато за издаване на разрешителното компетентен орган е органът по чл. 52, ал. 1, т. 1 – 3 от ЗВ, се изиска по служебен път мотивирано предложение от директора на съответната басейнова дирекция в рамките на процедурата за преценка на искането по чл. 62, ал. 1 от ЗВ.

(3) Предложението по ал. 2 включва изисквания за:

1. ежемесечно измерване на общия и ползваниите водни обеми за всяка от посочените в разрешителното цели; при водовземане от реки мониторингът включва измерване само на ползвания воден обем;
2. пробонабиране за оценка на показателите на ползваниите води, когато за целите на водовземането или ползването има установени изисквания за показателите;
3. други параметри, необходими за оценка на въздействието от водовземането или ползването върху екологичното състояние на повърхностните води, като минимално се предвижда собствен мониторинг за общи физико-химични параметри и риби, но в

зависимост от състоянието на водното тяло и натоварването от човешка дейност може да се предвидят и допълнителни показатели.

(4) Директорът на басейновата дирекция изпраща предложението по ал. 1 в десетдневен срок от получаване на искането по ал. 2.

Раздел II

Годишен и месечни режимни графици за използването на водите на комплексните и значими язовири по приложение № 1 към чл. 13, т. 1 от ЗВ

Чл. 12. (1) С годишен график се определя стратегията за използване на водите на язовирите по приложение № 1 към чл. 13, т. 1 от ЗВ през съответната година.

(2) При изготвянето на годишния график по ал. 1 се вземат предвид:

1. наличният обем вода в язовирите в края на предходната година;
2. собствен и/или допълнителен приток към язовири в условията на средна година (с обезценост 50 на сто), суха година (с обезценост 75 на сто) и много суха година (с обезценост 95 на сто);
3. установените за всеки язовир с проектите и по време на експлоатацията специфични особености за формиране на притока, регулиращата способност, принципите и изискванията за най-икономично и целесъобразно използване на водите;
4. предложенията за необходимите водни маси, направени от отделните водоползватели, и възможностите за най-доброто им съчетаване при спазване на приоритетите, определени в чл. 50, ал. 4 от ЗВ;
5. издадените разрешителни за водовземане и ползване на водния обект.

Чл. 13. (1) Годишният график по чл. 12 се утвърждава от министъра на околната среда и водите до 10 февруари на текущата година.

(2) До 20 декември на предходната година титулярите на разрешителни за водовземане заявяват писмено в Министерството на околната среда и водите (МОСВ) необходимите водни обеми по месеци при условията на средна, суха и много суха година.

(3) Планираните ремонти на системите и съоръженията на язовирите, включени в приложение № 1 към ЗВ, за които ремонтът предполага нарушаване на водоподаването и които са включени в графика на собственика/оператора на язовирната стена и съоръженията към нея за следващата година, се заявяват до 20 декември на предходната година и се отразяват в годишните графици.

(4) Промяната на планираните ремонтни работи от работните програми на собственика/оператора на язовирната стена и съоръженията към нея се отразява в месечните графици при необходимост.

(5) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице изпраща годишния график на заинтересуваните министерства и ведомства – Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ), Министерството на енергетиката (МЕ) и Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН).

Чл. 14. (1) С месечните графици се разрешават месечните лимити на ползваната вода, които не могат да се надвишават от титуляря на разрешителното, освен в случаите по чл. 53, ал. 5 от ЗВ.

(2) Месечният график по ал. 1 се изготвя, като се вземат предвид:

1. актуалната информация за състоянието на язовира в края на предходния месец;
2. определената с годишния график стратегия;
3. прогнозата за очаквания приток;

4. хидрометеорологичната обстановка;
5. преценката на исканията в месечната заявка от титулярите на разрешителни за водовземане;
6. приоритетите по чл. 50, ал. 4 от ЗВ;
7. издадените разрешителни за водовземане и ползване.

(3) При необходимост с месечния график се прехвърлят води между речни басейни и се определят обеми:

1. за поемане на очакван приток;
  2. за осигуряване на вода за приоритетно водоползване;
  3. при ремонтни дейности и/или възникване на аварийни условия по язовирната стена, съоръженията към нея и други хидротехнически съоръжения от водностопанска система.
- (4) Поддържането на определените с месечния график обеми по ал. 3 се осъществява от собственика/оператора на язовирната стена и съоръженията към нея чрез водноелектрическа централа (ВЕЦ), а при невъзможност – чрез основен изпускател или други съоръжения, в т.ч. чрез изключване на водохващания към пълнещите язовира деривации.

(5) Осигуряването на минимално допустим отток след язовирната стена се осигурява от собственика/оператора на язовирната стена и съоръженията към нея, ако в условията по издадени разрешителни не е определено друго отговорно лице, чрез ВЕЦ, чрез основен изпускател или чрез други съоръжения.

(6) До влизането в сила на методиката по чл. 135, ал. 1, т. 1 от ЗВ за съществуващи язовирни стени, при които въз основа на доказателствени документи, представени от собственика/оператора на язовирната стена и съоръженията към нея, е установена техническа невъзможност за осигуряване на минимално допустимия отток, определен съобразно изискванията на § 125 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗВ (ДВ, бр. 65 от 2006 г.), в реките се подават възможните водни количества, максимално близки до тези, определени съобразно изискванията на § 125 от ПЗР на ЗИД на ЗВ.

Чл. 15. (1) Месечният график за използване на водите от комплексните и значимите язовири по приложение № 1 към ЗВ се утвърждава от министъра на околната среда и водите не по-късно от последния работен ден на предходния месец.

(2) До 26-о число на предходния месец титулярите на разрешителни за водовземане, за да бъдат включени в месечния график, представят в МОСВ актуална месечна заявка на електронен адрес, посочен на интернет страницата на МОСВ, за необходимия обем вода и планираните ремонти на системите и съоръженията на язовирите по приложение № 1 към ЗВ за следващия месец.

(3) Месечните графици се публикуват на интернет страницата на МОСВ не по-късно от последния работен ден на предходния месец.

(4) Месечният график се изпраща на МРРБ, МЗХГ и МЕ.

(5) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице при възникване на непредвидими и/или изключителни обстоятелства изменя месечния график, за което писмено уведомява заинтересованите страни.

Чл. 16. (1) Собствениците/операторите на язовирните стени и съоръженията към тях представят в МОСВ сведение за водностопанския баланс в язовирите по приложение № 1 към ЗВ ежедневно и по десетдневки – на следващия работен ден, и месечно – в първия работен ден на следващия месец. За почивни и празнични дни ежедневното сведение се изпраща в първия работен ден след тях.

(2) При възникване на непредвидими и/или изключителни обстоятелства и при активирано оперативно звено в МОСВ съдението по ал. 1 се представя в МОСВ два пъти дневно, включително в почивни и празнични дни.

Чл. 17. (1) Контролиращ орган по изпълнение на месечните режимни графици са министърът на околната среда и водите и директорът на басейновата дирекция.
(2) Басейновите дирекции подготвят информация съгласно методически указания, одобрени от министъра на околната среда и водите, за резултатите от ежемесечния контрол, включително годишна справка по изпълнение на месечните графици, и я изпращат на електронен адрес в МОСВ не по-късно от 10-о число на следващия месец.

Чл. 18. (1) За оперативното управление на водите на национално ниво в МОСВ ежемесечно се изготвя информация за състоянието на водите в реките и в комплексните и значими язовири по приложение № 1 към ЗВ.
(2) Информацията по ал. 1 съдържа оценка и анализ за състоянието на водите в язовирите, изготвя се до 15-о число на следващия месец, изпраща се в Министерския съвет и се публикува на интернет страницата на МОСВ.

Чл. 19. (1) За оперативното управление на водите на национално и басейново ниво и за предотвратяване на вредното въздействие на водите от преминаване на високи вълни вследствие на непредвидими и/или изключителни обстоятелства в МОСВ и в басейновите дирекции се сформират оперативни звена.
(2) Организацията, съставът и дейностите на оперативното звено на МОСВ се определят със заповед на министъра на околната среда и водите.
(3) Организацията и съставът на оперативните звена на басейновите дирекции се определят със заповеди на директорите на басейновите дирекции.

Раздел III

Разрешителни за водовземане от повърхностни води и изисквания към съдържанието на документите

Чл. 20. (1) Обосновка на необходимите водни количества се разработва за всяка предвиждана цел на водовземане от повърхностни води при определените в наредбата по чл. 117а, ал. 2 от ЗВ норми за водопотребление.
(2) За целите на използване на водите, за които в наредбата по чл. 117а, ал. 2 от ЗВ не са определени норми за водопотребление, обосновката по ал. 1 се извършва съобразно технологичните изисквания за конкретната цел, като се прилагат техническите спецификации на съоръженията, въз основа на които е определено исканото (необходимото) водно количество.

Чл. 21. Когато за реализиране на водовземането от повърхностни води е необходимо изграждане на системи и съоръжения по чл. 46, ал. 1, т. 1 от ЗВ, за осъществяване на заявената цел се спазва следната последователност за издаване на разрешително за водовземане:

1. предоставя се право на водовземане и ползване за не повече от 5 години, като:
  - а) когато компетентният орган по чл. 52, ал. 1 от ЗВ за разрешаване на водовземането и ползването на водния обект е един и същ, се издава едно общо разрешително за водовземане и ползване на воден обект, което съдържа информация и условия за водовземането и за ползването на повърхностния воден обект;
  - б) когато компетентните органи по чл. 52, ал. 1 от ЗВ за разрешаване на водовземането и на ползването на водния обект са различни, се издават два отделни акта – съответно за разрешително за водовземане и за разрешително за ползване на воден обект, като крайният срок на действие на разрешителните е един и същ;
2. след въвеждане в експлоатация съгласно разпоредбите на ЗУТ на системите и съоръженията по чл. 46, ал. 1, т. 1 от ЗВ се продължава правото на водовземане по т. 1 със срок на действие съгласно чл. 57, ал. 1 от ЗВ.

Чл. 22. (1) За издаване на разрешителното за водовземане към заявлението и документите по чл. 7 се представя схема, в т.ч. текстово описание на пътя на водата от мястото на водовземане до мястото на потребление, с технически параметри на съоръженията, както и връзката със съществуващи водностопански системи и съоръжения, включително схема на разположение на водомера/водомерите.

(2) Предварителното (прединвестиционното) проучване или съответната разработена фаза на инвестиционния проект са с обхват и съдържание съгласно Наредба № 4 от 2001 г. за обхват и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.). Когато е необходимо изграждане на хидротехническо съоръжение, в проучването или в инвестиционния проект се разглеждат необходимостта и възможността за изграждане на съоръжение за осигуряване на миграция на рибите и на другите водни организми (рибен проход).

(3) Документите, удостоверяващи съгласието на собствениците на имоти, които ще бъдат засегнати от завиряването и строителството на съоръженията за реализиране на целта, съдържат:

1. скица с нанесени граници на имотите;
2. списък с имената на собствениците;
3. деклариране на съгласието на собственика за ограничаване на правото на ползване на собствения му имот;
4. (отм. с Решение № 6732 на ВАС на РБ и Решение № 3933 на ВАС на РБ - ДВ, бр. 38 от 2023 г., в сила от 28.04.2023 г.).

Чл. 23. (1) Когато заявлението е за издаване на разрешително за водовземане с цел напояване, към заявлението за издаване на разрешително се представят документите по чл. 7 и 20, както и документи, удостоверяващи:

1. размера на реално напояваните площи;

2. искането на собствениците и/или ползвателите на заявените площи за напояване.

(2) Когато заявлението е за издаване на разрешително за водовземане за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване, към заявлението се представят документите по чл. 7 и 20, както и документ от ВиК оператора на обособената територия, удостоверяващ мотивиран отказ за присъединяване към публична водоснабдителна система.

(3) Когато заявлението е за издаване на разрешително за водовземане от река с цел производство на електроенергия, към заявлението се представят документите по чл. 7 и 20, като сравнителната оценка на енергийните ползи и на вредите за околната среда по чл. 60, ал. 3, т. 6 от ЗВ, която е изготвена от експерти с необходимата квалификация в областта на хидробиология, хидроморфология и ихтиофауна, съдържа:

1. характеристика на инвестиционното предложение;

2. анализ на влиянието, което оказва отнетото водно количество върху екологичното състояние на засегнатите водни тела, при отчитане на кумулативното въздействие на вече изградени и разрешени дейности със същия характер; при този анализ се разглеждат всички биологични елементи за качество за съответния тип повърхностни води и очакваното въздействие след водовземането върху свързаните с тях екосистеми и зони за защита на водите; разглеждат се поне два варианта за реализация на проекта, като при необходимост се предвиждат смекчаващи мерки;

3. оценка на необходимите минимални водни количества, които ще се осигуряват по дълбината на участъка, в който енергията на водата се преобразува в електрическа, и мерки за отчитане на минималното водно количество и контрол;

4. оценка на изменението на производството на електрическа енергия при оптимално застрояване на централата;

5. оценка на риска за екологичното състояние на засегнатите водни тела и зони за защита на водите за постигане на целите за добро състояние на водите;

6. анализ на влиянието, което се оказва върху изместването на основното течение на реката в ново легло;

7. анализ на опасността от повишаване нивото на подземните води от заблатяване, както и с всички последици от това;
8. оценка на влиянието, което се оказва върху крайбрежни гори или обработвани земи, диги и други съоръжения, включително местообитания;
9. оценка на влиянието на предвиденото съоръжение за миграция на рибите и другите водни организми върху водната екосистема;
10. изводи и препоръки.

(4) Когато заявлението е за издаване на разрешително за водовземане с цел пожарогасене, към заявлението се представят документите по чл. 7 и 20, като в инвестиционния проект се посочват необходимите водни количества за водоснабдяване за пожарогасене, определени съгласно глава единадесета от Наредба № IЗ-1971 от 2009 г. за строително-техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар (ДВ, бр. 96 от 2009 г.).

(5) Когато заявлението е за издаване на разрешително за водовземане с цел прехвърляне на води между речни басейни, към заявлението се представят документите по чл. 7 и 20, като към предварителното (прединвестиционното) проучване се прилагат и доказателства относно необходимостта от прехвърляне на води.

(6) Когато заявлението е за издаване на разрешително за водовземане от язовир и/или чрез деривации на язовири с цел производство на електрическа енергия, към заявлението се представят документите по чл. 7 и 20, като сравнителната оценка на енергийните ползи и на вредите за околната среда по чл. 60, ал. 3, т. 6 от ЗВ, която е изготвена от експерти с необходимата квалификация в областта на хидробиология, хидроморфология и ихтиофауна, съдържа:

1. характеристика на инвестиционното предложение;
2. анализ на влиянието, което оказва отнетото водно количество върху екологичното състояние на засегнатите водни тела (язовир и участъка след него), при отчитане на кумулативното въздействие на вече изградени и разрешени дейности; при този анализ се разглеждат всички биологични елементи за качество за съответния тип повърхностни води и очакваното въздействие след водовземането върху свързаните с тях екосистеми и зони за защита на водите; разглеждат се поне два варианта за реализация на проекта, като при необходимост се предвиждат смекчаващи мерки;
3. оценка на необходимите минимални водни количества, които ще се осигуряват по дължината на участъка, в който енергията на водата се преобразува в електрическа, и мерки за отчитане на минималното водно количество и контрол;
4. оценка на риска за екологичното състояние на засегнатите водни тела и зони за защита на водите за постигане на целите за добро състояние на водите;
5. анализ на опасността от повишаване нивото на подземните води, от заблатяване, както и с всички последици от това в мястото на връщане на отработените води;
6. изводи и препоръки.

(7) Когато заявлението е за издаване на разрешително за водовземане с цел аквакултури и свързаните с тях дейности, към заявлението се представят документите по чл. 7 и 20, като към прединвестиционното проучване или съответната работна фаза на инвестиционния проект се прилагат и:

1. описание на технологията на отглеждане, на вида и предназначението на стопанството за аквакултури и свързаните с тях дейности (в т.ч. за угояvanе, отрастване и др.);
2. информация за планираната за използване храна (състав и количество/годишно) и планираните ветеринарни средства (вид, състав и количество);
3. обосновка за необходим годишен лимит вода съобразно вида отглеждани риби и други водни организми.

Чл. 24. Когато заявлението е за водовземане с цел завиряване на новоизграден язовир, към заявлението се представят документите по чл. 7, като проектът за завиряване по чл. 60, ал. 3, т. 1 от ЗВ съдържа:

1. базисни данни и ограничителни условия – обем на язовира, хидравлични параметри, хидрологични данни, технически ограничения;
2. програма за завиряване и продължителност;
3. условия, при които ще се извърши завиряването;
4. задължения преди завиряването на водния обект, включително документ, че са отстранени строителните и други отпадъци от дъното и че е изпълнен инвестиционният проект.

Чл. 25. (1) Когато заявлението е за издаване на разрешително за водовземане от повърхностен воден обект чрез вече изградени всички съоръжения за реализиране на целта, към заявлението и документите по чл. 7 не се изисква представяне на:

1. прединвестиционно проучване или съответната разработена фаза на инвестиционния проект съгласно изискванията на Наредба № 4 от 2001 г. за обхват и съдържанието на инвестиционните проекти, с изключение на хидрологична част и водностопански изследвания, доказващи наличието на исканото водно количество във водния обект или необходимостта от прехвърляне на води – когато искането е за прехвърляне на води между речни басейни, или проект за завиряване – когато искането е за завиряване на новоизградени водни обекти;
2. съгласувателни становища на компетентните органи, свързани със засягане на изградена инфраструктура и с възможността за промяна на предназначението на земеделските земи и на горските територии, които ще бъдат засегнати;
3. сравнителна оценка на енергийните ползи и на вредите за околната среда.

(2) Към заявлението и документите по чл. 7 за издаване на разрешително за водовземане от повърхностен воден обект чрез вече изградени всички съоръжения за реализиране на целта се прилагат и:

1. документ за собственост или писмено съгласие на собственика за ползване на съоръженията и документ за въвеждане на обектите в експлоатация или удостоверение за търпимост по смисъла на ЗУТ;
2. документация, която съдържа:
  - а) чертежи на съоръженията;
  - б) доклад, описващ параметрите и техническото състояние на съоръженията, както и възможността съоръженията да изпълняват заявленото предназначение, изготвен от лица, които притежават професионална квалификация "магистър-инженер" по специалността, свързана с вида на исканото разрешително, и са регистрирани по реда на Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране;
3. при липса на документацията по т. 2 се изготвят схеми и чертежи на изградените съоръжения, а в доклада по т. 2, буква "б" се представят параметрите и техническото описание на състоянието на съоръженията;
4. схема, в т.ч. текстово описание на пътя на водата от мястото на водовземане до мястото на потребление, с технически параметри на съоръженията, както и връзката със съществуващи водностопански системи и съоръжения;
5. информация за монтирано средство за измерване, включително схема на разположение на водомера/водомерите;
6. информация за наличие на съоръжение за миграция на рибите и другите водни организми – вид и технически данни; когато такива не са изградени или е необходима реконструкция, се представя инвестиционен проект за осигуряване миграцията на водните организми и отчитане и контрол на минималния отток; инвестиционен проект за осигуряване миграция на водните организми не се изисква при водовземане от язовири.

Чл. 26. (1) Условията, при които се предоставя правото за водовземане от повърхностен воден обект, се оформят като приложение, което е неразделна част от разрешителното, и включват изисквания към титуляря за:

1. използване на водите и водните обекти в съответствие с целите, параметрите и условията на тяхното предоставяне;

2. осигуряване на целогодишно подаване и технически средства за измерване на минимално водно количество, необходимо за нормалното функциониране на екосистемите в реката;
  3. монтиране на средства за измерване на оттока и използваните обеми за всяка една от разрешените цели, в определения в разрешителното срок;
  4. монтиране на видеонаблюдение на водохващането и на съответния участък от реката;
  5. уведомяване на контролиращия орган за датата на монтиране на средството за измерване;
  6. уведомяване на контролиращия орган за неизправност на монтираното средство за измерване в определения в разрешителното срок;
  7. действия при повреда на средствата за измерване;
  8. предоставяне на директора на басейновата дирекция на доклад за изпълнението на условията, посочени в разрешителното, в срок до 31 март на следващата отчетна година;
  9. изисквания за вида и начина за предоставяне на информация от собствения мониторинг;
  10. осигуряване на достъп на контролиращия орган при осъществяване на контрол на разрешителното и предоставяне на необходимите документи, данни, сведения, справки и обяснения, свързани с разрешеното водовземане и с предмета на проверката;
  11. спазване на реда за удовлетворяване на исканията по смисъла на чл. 50, ал. 4 и 5 от ЗВ;
  12. спазване на други изисквания, съобразени със спецификата на водовземането.
- (2) В приложението по ал. 1 се вписват и условия за контрол, включително условия за изменение, продължаване, прекратяване и отнемане на разрешителното.
- (3) Условията по ал. 1, т. 3 и 5 – 7 не се прилагат в случаите по чл. 48, ал. 5 от ЗВ.

Чл. 27. (1) Водовземните съоръжения за повърхностни води се оборудват с одобрени по реда на Закона за измерванията средства за измерване на използваните водни обеми и за измерване на минимално допустим отток в реката след водовземането, включително осигуряване на видеонаблюдение, с изключение на случаите по чл. 48, ал. 5 от ЗВ.

(2) Не се разрешава изграждане на отклонения или на други съоръжения между водовземното съоръжение и средството за измерване по ал. 1.

(3) Не се допуска водовземане с цел обществено или самостоятелно питейно-битово водоснабдяване, ако повърхностните води не отговарят на изискванията на Наредба № 12 от 2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (ДВ, бр. 63 от 2002 г.) и не е предвидено изграждане на съответни пречиствателни съоръжения съгласно същата наредба.

(4) Водовземане с цел питейно-битово водоснабдяване се осъществява след изграждане на необходимите пречиствателни съоръжения съгласно изискванията на Наредба № 12 от 2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

(5) Не се допуска ползване на повърхностен воден обект с цел аквакултури, когато обектът се използва за питейно-битово водоснабдяване, както и в случаите, когато дейността попада в акваторията на зони за къпане, обявени в съответствие с наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 7 на ЗВ.

Раздел IV

Разрешителни за ползване на повърхностни водни обекти и изисквания към съдържанието на документите

Чл. 28. (1) Когато заявлението е за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект за изграждане на нови и реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения, към заявлението и документите по чл. 7 се прилагат и:

1. предварително (прединвестиционно) проучване, включително част "Конструктивна на хидротехническото съоръжение", с обхват и съдържание съгласно Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти;
2. хидрологичка част и хидравличко оразмеряване.

(2) Разпоредбите на ал. 1 не се прилагат при заявления за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект по чл. 46, ал. 1, т. 1, буква "е" от ЗВ за изграждане на плаващи съоръжения в язовири.

Чл. 29. (1) Когато искането е за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект за плаващи съоръжения в язовири, към заявлението и документите по чл. 7 се прилага и проект за изграждане на съоръжението, съгласуван от Изпълнителна агенция "Морска администрация", с одобрен авариен план за целия период на строителството или идентификационни данни на документа за регистрация и годност на плаващото съоръжение (номер, дата на издаване, срок на валидност) от Изпълнителна агенция "Морска администрация".

(2) Когато компетентен орган за издаване на разрешително по ал. 1 е министърът на околната среда и водите, се изиска становище служебно от директора на басейновата дирекция с актуална скица или карта с означени размер и граници на площта, в която ще се извършва дейността, определена с географските координати на определящите ги точки.

(3) Проектът за изграждане на съоръжението и за дейността по чл. 60, ал. 4, т. 6, буква "а" от ЗВ съдържа и:

1. характеристика на инвестиционното предложение;
2. схема за преместване на съоръжението при промяна на установеното водно ниво;
3. предварителен договор с ВиК оператор или с юридическо лице, което има право да транспортира отпадъчни води и има договор за приемането им в пречиствателна станция за отпадъчни води, за транспортиране на отпадъчните води и с фирма, притежаваща разрешение или регистрационен документ за извършване на дейности с отпадъци по Закона за управление на отпадъците, за извозване на образуваните отпадъци и/или проект за пречистване на отпадъчните води, когато такива се формират от извършваната дейност на плаващото съоръжение по чл. 60, ал. 4, т. 6, буква "в" от ЗВ;
4. предварителен договор с водолазна фирма за годишно обслужване на закотвящите съоръжения;
5. схема на разположението на плаващите съоръжения с отбелязано разстояние от язовирната стена.

Чл. 30. (1) Когато искането е за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект за аквакултури и свързаните с тях дейности, към заявлението и документите по чл. 7 се прилагат и:

1. идентификационни данни (номер, дата на склучване, срок на действие) на концесионен договор или договор за наем, аренда и др. – при ползване на водни обекти – публична държавна или публична общинска собственост;
2. последният протокол от комисията за извършване на технически прегледи по чл. 26, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние, приета с Постановление № 12 на Министерския съвет от 2020 г. (ДВ, бр. 9 от 2020 г.), с изключение на язовирите по приложение № 1 към чл. 13, т. 1 към ЗВ;
3. обосновка на начален срок за упражняване правото на ползване.

(2) Компетентният орган по издаване на разрешително по ал. 1 изиска:

1. становище от Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА), когато язовирът няма определена аварийна зона по чл. 15в, ал. 3 от Закона за рибарството и аквакултурите (ЗРА); становището се съгласува със собственика/оператора на язовирната

- стена и съоръженията към нея, с басейновата дирекция и съответната регионална инспекция по околната среда и водите;
2. становище от съответната басейнова дирекция с актуална скица или карта с означени размер и граници на площта, в която ще се извършва дейността, определена с географските координати на определящите ги точки, както и посочени координати на точките, определящи участъка на ползване в аварийната зона, когато компетентен орган по издаване на разрешителното е министърът на околната среда и водите;
3. заповед на изпълнителния директор на ИАРА за определяне на зоните за аквакултури, аварийните зони и защитните нива за всеки отделен воден обект в съответствие с чл. 15г от ЗРА;
4. становища по проекта и мястото за изпълнение на дейностите от Командването на Военноморските сили на Република България и от Изпълнителна агенция "Морска администрация" – когато дейността се извършва в крайбрежните морски води или териториалното море.

(3) Проектът за дейността по чл. 60, ал. 4, т. 5, буква "а" от ЗВ съдържа:

1. характеристика на инвестиционното предложение – описание на технологията на отглеждане по вид риба и други водни организми, на вида и предназначението на стопанството за аквакултури и свързаните с тях дейности (в т.ч. за угояване, отрастване и др.); информация за планираната за използване храна (състав и количество/годишно) и планираните ветеринарни средства (вид, състав и количество);
2. технически параметри и оборудване на съоръженията, когато се използват плаващи и потопяими съоръжения, включително садки;
3. обосновка на необходимата производствена и експлоатационна площ;
4. план-график за монтаж на съоръженията, когато се използват плаващи и потопяими съоръжения, включително садки;
5. схема на разположението на плаващите съоръжения (садки) с отбелязано разстояние от язовирната стена.

(4) Когато заявлението е за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект за аквакултури и свързаните с тях дейности без използване на съоръжения за осъществяване на дейността, за крайбрежните морски води и за водни обекти извън приложение № 1 към ЗВ, към заявлението и документите по чл. 7 не се изиска представяне на:

1. становище от ИАРА, съгласувано с лицето, стопанисващо водностопанските съоръжения, и с басейновата дирекция;
2. становище от басейновата дирекция с актуална скица или карта с означени размер и граници на площта, в която ще се извършва дейността, определена с географските координати на определящите ги точки, както и посочени координати на точките, определящи участъка на ползване в аварийната зона;
3. съгласувателно становище от ИАРА относно зоните за аквакултури в големи язовири, когато язовирът не е зониран;
4. становища по проекта и мястото за изпълнение на дейностите от Командването на Военноморските сили на Република България и Изпълнителна агенция "Морска администрация" – когато дейността се извършва в крайбрежните морски води или в река Дунав.

Чл. 31. (1) Когато искането е за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект за изземване на наносни отложения от река Дунав, към заявлението и документите по чл. 7 се прилага и писмено съгласуване на заявения участък с Министерството на от branата и със съответната дирекция "Речен надзор" на Изпълнителна агенция "Морска администрация".

(2) Предпроектното проучване по чл. 60, ал. 4, т. 2, буква "б" от ЗВ съдържа:

1. доказателства, че няма да има негативни влияния върху корабоплавателния път, бреговете, островите и хидротехническите съоръжения;
2. технология и организация на изземването, в която е посочен и начинът за измерване на изсетите наносни отложения, включително годишен лимит на изземване;
3. график на изземването и режим на работа;
4. място за депониране на изсетия материал, което трябва да бъде извън границите на водния обект и котвените стоянки;
5. при използване на плавателни съдове за изземване на наносни отложения – идентификационните данни на документите за регистрация и годност на плавателното съоръжение от Изпълнителна агенция "Морска администрация" (номер, дата на издаване, срок на валидност), когато такива са предвидени в нормативен акт;
6. транспортна схема за извозване на изсетия материал, одобрена от общината;
7. схема на заявления участък, от който ще се изземват наносни отложения;
8. обема на възобновялемия запас наносни отложения.

Чл. 32. Когато искането е за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект за изземване на наносни отложения от принадлежащите земи на водохранилищата, към заявлението и документите по чл. 7 се прилага и технически проект за изземването, който съдържа:

1. надължен профил на заявления/заявените участък/участъци;
2. напречни профили;
3. обем на наличните наносни отложения;
4. годишен обем от наносни отложения, заявени за изземване;
5. схема на опорната геодезична мрежа с основен репер;
6. транспортна схема за извозване на изсетия материал, одобрена от общината;
7. място за депониране на изсетия материал, което трябва да е извън границите на водния обект;
8. схема на заявления участък, от който ще се изземват наносни отложения;
9. мерки за недопускане на потенциални срутища и свлачища в язовира и бреговата ивица.

Чл. 33. (1) Когато по реда на чл. 140, ал. 6 от ЗВ е установено, че за поддържане проводимостта на речното легло е необходимо и изземване на наносни отложения, директорът на съответната басейнова дирекция издава на определения изпълнител разрешително за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения във връзка с предвидените дейности за почистване на речното легло.

(2) Разрешителното по чл. 140, ал. 7 от ЗВ се издава в 14-дневен срок от депозиране на заявление от избрания изпълнител по реда на чл. 140, ал. 6 от ЗВ.

(3) Към заявлението по ал. 2, което съдържа данни за избрания изпълнител (юридическо лице, единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЕИК), адрес за кореспонденция, телефон, електронен адрес, факс), за водния обект – предмет на използването, място/места на използването с географски координати, местност, териториална единица, код по Единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици, се прилагат и:

1. копие на сключения с областния управител договор по чл. 140, ал. 6 от ЗВ;
2. копие на технически проект за изземването по чл. 140, ал. 7 от ЗВ;
3. документ, удостоверяващ съгласието на собственика на имота, където ще се депонира изсетият материал;
4. номерът или копие на действащ акт на компетентния орган по околната среда за съгласуване на дейността;
5. документ за платена такса за издаване на разрешителното в размер, определен съгласно Тарифата за таксите, които се събират в системата на МОСВ.

(4) Когато заявлението не е комплектовано съгласно изискванията на ал. 3, директорът на басейновата дирекция указва писмено на заявителя да отстрани несъответствията в срок до един месец.

(5) При неотстраняване на несъответствията в срока по ал. 4 документите не се разглеждат и не се открива процедура за издаване на разрешително, за което заявителят се уведомява писмено.

Чл. 34. Разрешителното за ползване на воден обект по чл. 140, ал. 7 от ЗВ съдържа:

1. наименование на органа, който го издава;
2. номер и дата на издаване на акта;
3. правни и фактически основания за издаване на акта;
4. фирма, седалище, ЕИК на титуляря;
5. цел на ползването;
6. воден обект и водно тяло – предмет на ползването;
7. място/места на ползването, местност, административно-териториална и териториална единица, код по Единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици, географски координати – за всяко място на ползване;
8. схема и параметри на частта от водния обект, който се предоставя за ползване;
9. място на депониране на иззетите наносни отложения;
10. срок на действие на разрешителното – съгласно срока за изпълнение на договора;
11. контролиращ орган;
12. условия, при които се предоставя правото на ползване на водния обект.

Чл. 35. (1) Техническият проект за изземването по чл. 140, ал. 7 от ЗВ съдържа:

1. определения участък, от който ще се изземват наносни отложения;
2. наддължен профил на заявения/заявените участък/участъци;
3. напречни профили;
4. схема на опорната геодезична мрежа с основен репер;
5. транспортна схема на извозване на материалите;
6. място за депониране на иззетия материал извън границите на водния обект;
7. количествено-стойностна сметка на дейността по изземване и депониране.

(2) Техническият проект по ал. 1 се съгласува със собственика на засегнатите от почистването хидротехнически и други съоръжения, при наличие на такива.

Чл. 36. Когато искането е за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект за поддържане проводимостта на некоригирани речни легла с цел почистване от храсти, дървесна растителност и отпадъци в зоните по чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ, към заявлението и документите по чл. 7 се прилага и проект за дейността, който съдържа:

1. характеристика и описание на дейността;
2. график и срок за осъществяване на дейността;
3. режим на работа;
4. транспортна схема на извозване на материалите, одобрена от общината;
5. договор за предаване на отпадъците в инсталация/съоръжение за третирането им.

Чл. 37. Ако в участъка, възложен за извършване на обществени услуги за защита от вредното въздействие на водите, се установи необходимост от изземване на наносни отложения за осигуряване нормална проводимост, се прилагат разпоредбите на чл. 140, ал. 6 и 7 от ЗВ. В тези случаи директорът на съответната басейнова дирекция издава разрешително за ползване на воден обект на определения от областния управител изпълнител за изземване на наносни отложения във връзка с предвидените дейности за почистване на речното легло.

Чл. 38. Ако в участъка, възложен за извършване на обществени услуги за защита от вредното въздействие на водите, се установи необходимост от премахване на израсналите във водното течение дървета, дънери, храсти и всички паднали или с опасност да паднат

дървата и ако участъкът не попада в зони за защита по чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ и не се нарушава естественото състояние на бреговете и дъното на реката, изпълнителят предварително писмено уведомява басейновата дирекция по реда на чл. 58, ал. 1, т. 4 от ЗВ.

Чл. 39. (1) Когато искането е за издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект за изграждане на изкуствен риф в Черно море, към заявлението и документите по чл. 7 се прилага и проект за изкуствен риф, който съдържа:

1. обяснителна записка с инженерно-техническа и социално-икономическа обосновка на инвестиционното намерение, включително моделни и други изследвания;
2. конструктивна част;
3. план за безопасност и здраве по Наредба № 2 от 2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи (ДВ, бр. 37 от 2004 г.), включително мерки за опазване на водите и околната среда;
4. транспортна схема на извозване на материалите, одобрена от общината.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 36 от 2022 г.) Комpetентният орган по издаване на разрешителното по ал. 1 изиска съгласувателни становища от министъра на от branата, по отношение на проекта и мястото за изпълнение на изкуствения риф в Черно море, и от министъра на транспорта и съобщенията, по отношение безопасността на корабоплаването.

Чл. 40. (1) Условията, при които се предоставя правото за ползване на повърхностен воден обект, се оформят като приложение, което е неразделна част от разрешителното и включва общи изисквания към титуляря за:

1. уведомяване на контролиращия орган;
2. опазване на водите и околната среда в съответствие с приложимото законодателство и целите на ПУРБ и ПУРН;
3. предоставяне на информация за изпълнени дейности;
4. изпълнението на разрешените дейности;
5. спазване на специфични условия на разрешената дейност;
6. вида и начина за предоставяне на информация от собствения мониторинг;
7. осигуряване на достъп при осъществяване на контрол на разрешителното и за предоставяне на необходимите документи, данни, сведения, справки и обяснения, свързани с разрешеното ползване и с предмета на проверката;
8. спазване на определените по ЗРА защитни нива за водните обекти от приложение № 1 на ЗВ, когато такива са определени.

(2) В приложението по ал. 1 се вписват и условия за изменение, продължаване и отнемане на разрешителното съгласно чл. 72, 78 и 79а от ЗВ.

(3) В разрешителното за ползване на повърхностен воден обект за изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения в условията, при които се предоставя правото за ползване, се вписва и изискване за:

1. изпълнение на одобрен инвестиционен проект, включващ план за безопасност и здраве, без нарушаване на възможността за свободно оттичане на водите в реката;
2. своевременно отстраняване на земните маси и строителни материали от леглото на реката, като те се депонират извън границите на водния обект;
3. незасягане на съществуващи съоръжения – диги, бентове, мостове и др., по време на строителството, както и условията, за които те са проектирани;
4. недопускане замърсяване на реката и околните терени с нефтопродукти; зареждането с горива и подмяната на смазочни материали да става на специална площадка извън границите на водния обект;
5. извеждане на машините след приключване на работа извън леглото на реката на безопасно място;
6. представяне в басейновата дирекция на схема с подробни точки и географски координати на изградените съоръжения – след завършване на строителството;

7. разработване на авариен план на действие при възникване на непредвидими и/или извънредни обстоятелства по смисъла на § 1, т. 20 от допълнителните разпоредби на ЗВ – по време на строителството.

(4) В разрешителното за ползване на повърхностен воден обект за аквакултури и свързаните с тях дейности, в условията, при които се предоставя правото за ползване, се вписва и изискване за:

1. забрана за изпускане на води с цел улов на отгледани риби и други водни организми;

2. спазване на приоритетите съгласно ЗВ при наличие на издадени разрешителни за водовземане;

3. използваемата площ да не е по-малка от 2/3 от общата площ (при максимално завирен обем на язовирното езеро за язовирите извън приложение № 1 към ЗВ);

4. обозначаване с трайни плаващи знаци на разрешената за ползване акватория – непосредствено преди въвеждане на съоръжението в експлоатация;

5. трайно сигнализиране на пунктовете за собствен мониторинг и осигуряване на безопасен и постоянен достъп на контролните органи до тях;

6. пробовземане и изследване на водите в разрешения район от акредитирана лаборатория, а за биологичните показатели – от специализирана лаборатория до акредитиране на такава за същите показатели – след приключване изграждането на съоръженията; копие от протокола се изпраща в басейновата дирекция в 15-дневен срок от датата на издаването му;

7. използване на аварийна зона, определена със заповед на ИАРА съгласно чл. 15г от ЗРА;

8. начален срок за упражняване правото на ползване.

(5) В случаите, в които няма определени защитни нива със заповед на ИАРА, се посочват максимални и минимални водни нива в язовира, при които ще се упражнява правото на ползване, съгласувани със собственика или оправомощено от него лице, на което е възложена експлоатацията на язовира.

(6) В разрешителното за ползване на повърхностен воден обект за акваторията на Черно море с цел аквакултури и свързаните с тях дейности (водорасли, черупкови организми и др.), в условията, при които се предоставя правото за ползване, се вписва и изискване за:

1. изпълнение на условията от становищата на Командването на Военноморските сили на Република България и на Изпълнителна агенция "Морска администрация";

2. обозначаване с трайни плаващи знаци на разрешената за ползване акватория;

3. трайно сигнализиране на пунктовете за собствен мониторинг и осигуряване на безопасен и постоянен достъп на контролните органи до тях;

4. изследване на водите в разрешения район от акредитирана лаборатория; копие от протокола се изпраща в басейновата дирекция в 15-дневен срок от датата на издаването му;

5. начален срок за упражняване правото на ползване.

(7) В разрешителното за ползване на повърхностен воден обект за плаващи съоръжения в язовири, в условията, при които се предоставя правото за ползване, се вписва и изискване за:

1. недопускане замърсяване на водния обект и околната местност с петролни продукти, отпадъчни води и отпадъци;

2. забрана за плаването на лодки, скутери, водни колела, сърфове и други извън разрешената за ползване акватория;

3. ежегодно предоставяне в басейновата дирекция на договор за транспортиране на отпадъчните води и предаване на отпадъците, когато такива се формират от извършваната дейност на плаващото съоръжение.

(8) В разрешителното за ползване на повърхностен воден обект за изземване на наносни отложения, включително в разрешителното по чл. 140, ал. 7 от ЗВ, в условията, при които се предоставя правото за ползване, се вписват приложимите за конкретния случай изисквания за:

1. технологията и организацията на изземването;

2. начин на изземване – да започва от долния край на участъка и да продължава нагоре по течението на реката, да се извършва на ивици, успоредни на водното течение, с възможно най-голяма широчина и дължина, като се започне от вътрешната част на участъка в посока към бреговете, до достигане на проектната кота;
3. график на изземването и режим на работа;
4. да не създава опасност за корабоплаването по фарватера на река Дунав и пристанищните акватории;
5. периода на изземване – всички дейности във водния обект да се извършват извън периода на размножаване на рибната фауна (април – юни включително);
6. недопускане на замърсяване на водния обект и околните терени, и подземните води с нефтопродукти; зареждането с горива и подмяната на смазочни материали да става на специална площадка извън границите на водния обект;
7. опазване на съществуващите по бреговата ивица дървесна растителност и насаждения;
8. спазване на други изисквания за опазване на околната среда, човешкото здраве, обектите на техническата инфраструктура и на културното наследство;
9. недепониране на материал в границите на водния обект, в т.ч. принадлежащите му земи;
10. изграждане на трайна опорна и работна геодезична мрежа в ползвания участък, схема на мрежата с основен репер и подробни точки с изключение на разрешителните за изземване на наносни отложения от река Дунав, когато се използват плавателни съдове;
11. представяне до края на март на следващата година на годишен доклад, съдържащ геодезически измервания и справка за обема на иззетите през отчетната година наносни отложения, заверен от правоспособно лице с квалификация "магистър-инженер" по съответната специалност, с изключение на разрешителните по чл. 140, ал. 7 от ЗВ и разрешителните за изземване на наносни отложения от река Дунав при използване на плавателни съдове;
12. представяне до края на март на следващата година на годишен доклад, съдържащ справка за количеството на иззетите през годината наносни отложения, определени в тонове – за изземване на наносни отложения от река Дунав при използване на плавателни съдове; справката се изготвя в съответствие със съставените в процеса на изземването, транспортирането и разтоварването документи – товарни разписки, генерални декларации и генерални актове;
13. разтоварването на наносни отложения да се извърши на пристанища по чл. 103 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България – за разрешителните за изземване на наносни отложения от река Дунав при използване на плавателни съдове;
14. при използване на плаващо съоръжение за изземване на наносни отложения от река Дунав депонирането им може да се извърши и на определените с географски координати в разрешителните депа извън котвените стоянки;
15. представяне на докладите по т. 11 и 12 в съответната басейнова дирекция; за разрешителните за изземване на наносни отложения от река Дунав докладите се представят и в Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав".

Чл. 41. (1) Измерването на обема на иззетите наносни отложения с изключение на изземването на наносни отложения от река Дунав при използване на плавателни съдове се осъществява чрез:

1. изградена трайна опорна и работна геодезична мрежа в разрешения участък;
  2. надължен профил на разрешения участък от реката (по талвега);
  3. напречни профили с максимално разстояние между тях 50,0 м – за прав участък на реката, и с максимално разстояние между тях 25,0 м – за всяка крива на реката ($L - m$).
- (2) За всеки напречен профил се определя площта на напречното сечение на отложените наносни отложения ($F - m^2$).

(3) Обемът на наличните наносни отложения между два съседни напречни профила се изчислява, като разстоянието между тях (L) се умножи по средната стойност на площта на профилите – $Q = F_{cp} \times L$ (m^3).

(4) Общият обем на наличните наносни отложения в разрешения участък е равен на сумата от обемите на наличните наносни отложения между отделните профили.

Раздел V

Изменение, продължаване, прекратяване и отнемане на разрешително за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти

Чл. 42. (1) Изменение, продължаване, прекратяване и отнемане на разрешителните за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти с изключение на разрешителните по чл. 140, ал. 7 от ЗВ се извършват при условията и по реда на глава четвърта, раздели III и IV от ЗВ.

(2) Заявление за продължаване на разрешителното за водовземане и/или ползване, в т.ч. по чл. 21, се подава преди изтичането му пред органа по чл. 52, ал. 1 от ЗВ.

Чл. 43. Заявлението за изменение и/или продължаване на разрешително по чл. 42 съдържа:

1. данните по чл. 56, ал. 1, т. 4 – 9 от ЗВ;
2. адрес за кореспонденция, включително електронен адрес – при наличие на такъв;
3. телефон и факс за връзка с физическото лице или с лицето, което управлява и представлява дружеството по чл. 56, ал. 1, т. 4 от ЗВ;
4. документ за платена такса за изменение и/или продължаване на разрешителното;
5. мотиви и обосновка на исканото изменение, придружени с необходимите документи, когато заявлението е за изменение на разрешително;
6. (отм. с Решение № 6732 на ВАС на РБ и Решение № 3933 на ВАС на РБ - ДВ, бр. 38 от 2023 г., в сила от 28.04.2023 г.);
7. копие или само се посочва номер и издател на заповед за определяне на санитарно-охранителна зона (СОЗ) и информация за изпълнение на включените в нея условия, когато заявлението е за продължаване на срока на действие на разрешително за водовземане за питейно-битово водоснабдяване;
8. актуален документ, удостоверяващ съгласието на собственика на съоръженията, или договор със собственика на съоръженията, когато водовземането или ползването на водния обект е свързано с ползването на съществуващи съоръжения;
9. (отм. с Решение № 6732 на ВАС на РБ и Решение № 3933 на ВАС на РБ - ДВ, бр. 38 от 2023 г., в сила от 28.04.2023 г.).

Чл. 44. (1) Заявлението за преиздаване на разрешително по реда на чл. 79, ал. 2 от ЗВ съдържа:

1. данните по чл. 60, ал. 1, т. 1 – 3 от ЗВ;
2. адрес за кореспонденция, телефон, факс, включително електронен адрес – при наличие на такъв;
3. документ за платена такса за издаване на разрешително съгласно Тарифата за таксите, които се събират в системата на МОСВ, по чл. 50, ал. 2 от ЗВ;
4. документи, удостоверяващи правоприемството или придобитото право на собственост или ползване на недвижимия имот.

(2) Органът по чл. 52, ал. 1 от ЗВ при необходимост може да поиска от заявителя представяне на допълнителни документи или информация за изясняване на факти и обстоятелства от

значение за провеждане на процедурата по прекратяване и преиздаване на разрешителното по чл. 79 от ЗВ.

Чл. 45. За изменение и/или продължаване на разрешително за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти не се изготвя писмена преценка по чл. 62 от ЗВ.

Чл. 46. (1) Когато компетентен орган за изменение и/или продължаване на разрешителното по чл. 42 е министърът на околната среда и водите, кметът на общината или изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав", се изисква становище служебно от директора на басейновата дирекция.

(2) Становището по ал. 1 се представя в десетдневен срок от получаването на искането и съдържа информация за изпълнение на условията в действащото разрешително, платени такси за правото на използване на водите по чл. 194 от ЗВ, наличие на конкретни специфични условия, при които да бъде изменено и/или продължено разрешителното, съобразно влезлите в сила ПУРБ и ПУРН и съответсвани към конкретния административен акт и заложената в него цел за водовземане и/или ползване.

(3) Със становището по ал. 1 се предоставят и изисквания за провеждане на собствен мониторинг.

Чл. 47. (1) Компетентният орган в 20-дневен срок от подаването на заявлението проверява дали заявлението за изменение и/или продължаване на разрешителното по чл. 42 съдържа изискващата се информация, както и съдържанието на документите по чл. 43.

(2) Когато не са изпълнени изискванията, компетентният орган уведомява писмено заявителя да отстрани несъответствията в срок до два месеца.

(3) В зависимост от съдържанието на постъпилите документи по ал. 1 и 2 компетентният орган продължава процедурата по реда на чл. 48, като взема предвид и становището по чл. 46, ал. 1.

(4) Органът по чл. 52, ал. 1 от ЗВ при необходимост изисква от заявителя представяне на допълнителни документи или информация за изясняване на факти и обстоятелства от значение за провеждане на процедурата по изменение и/или продължаване на разрешителното, в т.ч. акт на компетентния орган по околната среда при заявено искане за промяна на параметри, надхвърлящи съгласуваните от него параметри на използването.

Чл. 48. (1) Когато заявлението е за продължаване на срока на действие на разрешителното по чл. 42 и/или за изменение без искане за промяна на параметрите на разрешеното използване, компетентният орган в 20-дневен срок от подаването на заявлението се произнася с мотивирано решение за изменение и/или продължаване или с мотивиран отказ.

(2) Когато молбата за изменение е свързана с искане за промяна на параметрите на разрешеното използване и когато не са налице основания за отказ, компетентният орган изготвя и изпраща съобщение до кмета на съответната община, което съдържа:

1. номера на административния акт, който ще се изменя;
  2. информация за изменението, които предстои да бъдат извършени;
  3. фактическите основания, при които се издава административният акт, включително състояние на водното тяло, определените цели и мерки в действащите ПУРБ и ПУРН, имащи отношение към разрешителното, и друга специфична информация;
  4. условията, при които ще бъде изменено разрешителното;
  5. мястото за представяне на писмени възражения и предложения от заинтересованите лица.
- (3) След изтичането на законоустановения 14-дневен срок от датата на обявяването на съобщението по ал. 2 компетентният орган се произнася с мотивирано решение за изменение на разрешителното или с мотивиран отказ.

Чл. 49. При изменение и/или продължаване срока на действие на разрешително същото се привежда в съответствие с действащата нормативна уредба и с действащите към момента ПУРБ и ПУРН.

Чл. 50. Разрешителните за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения от река Дунав и водохранилищата се издават за срок не по-дълъг от срока на действащия към датата на издаване на разрешителното ПУРБ.

Чл. 51. (1) Разрешителните по чл. 140, ал. 7 от ЗВ се издават за срока на изпълнение на договора, сключен между лицето, избрано за изпълнител на тези дейности, и областния управител.

(2) Срокът на действие на разрешителното по чл. 140, ал. 7 от ЗВ може да се продължи по заявление на титуляря, при условие че е продължен срокът за изпълнение на договора по ал. 1.

1. Заявлението се подава преди изтичането на срока на действие на разрешителното.

(3) Към заявлението по ал. 2 се прилагат доказателства, удостоверяващи продължаването на срока за изпълнение на договора по ал. 1.

(4) Директорът на басейновата дирекция се произнася с решение по заявлението по ал. 2 в срок до 7 работни дни от получаването му.

(5) Когато заявлението по ал. 2 не отговаря на изискванията на ал. 3, директорът на басейновата дирекция указва писмено на заявителя да отстрани несъответствието в срок до 7 дни.

(6) Директорът на басейновата дирекция отказва продължаване срока на действие на разрешителното по чл. 140, ал. 7 от ЗВ при наличието на някое от следните обстоятелства:

1. заявлението е подадено след изтичането на срока на действие на разрешителното;

2. не е налице продължаване на срока за изпълнение на договора по ал. 1;

3. не е отстранено несъответствието по ал. 5.

Чл. 52. Действието на разрешителното по чл. 140, ал. 7 от ЗВ се прекратява със:

1. изтичането на срока му на действие, преди да е подадено заявление за продължаването му;

2. изтичането на срока му на действие, когато заявлението за продължаване е подадено в срока по чл. 51, ал. 2, но липсва продължаване на срока за изпълнение на договора по чл. 51, ал. 1;

3. изпълнението/прекратяването на договора по чл. 51, ал. 1;

4. влизането в сила или допускането на предварително изпълнение на решението за отнемане на разрешителното;

5. изтичането на срока му на действие и влизането в сила или допускането на предварително изпълнение на решението за отказ за продължаване на разрешителното – за случаите, които не попадат в хипотезите на т. 1 – 4.

Чл. 53. Директорът на басейнова дирекция може да отнеме разрешителното по чл. 140, ал. 7 от ЗВ при установено неизпълнение/нарушение на едно или повече от условията му.

Чл. 54. Директорът на басейнова дирекция може да измени служебно разрешителното по чл. 140, ал. 7 от ЗВ, когато независимо от спазването на условията му се установи противоречие с обществени интереси по смисъла на чл. 49 от ЗВ.

Чл. 55. Продължаване срока на действие на разрешителното за водовземане и ползване по чл. 21, т. 1 се извършва еднократно за срок до 3 години, при условие че титулярят на разрешителното представи разрешение за строеж.

Чл. 56. (1) За съществуваща ВЕЦ, за която няма техническа възможност за монтиране на средство за измерване, размерът на ползвания годишен воден обем се определя чрез изчисляване на базата на специфичния разход на вода за производство на 1 kWh (м³/kWh) и общо произведената електрическа енергия.

(2) Общо произведената електрическа енергия се доказва с протокол от съответното електроразпределително дружество.

Глава трета

РЕГИСТРИ И СТАНОВИЩА ЗА ДОПУСТИМОСТ

Раздел I

Регистри

Чл. 57. За издадените разрешителни за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти се водят регистри от:

1. министъра на околната среда и водите или от оправомощено от него длъжностно лице за разрешителните за:
  - а) водовземане от язовирите по приложение № 1 към ЗВ;
  - б) прехвърляне на води между различни райони за басейново управление;
  - в) ползване на воден обект – язовирите по приложение № 1 към ЗВ;
  - г) целите на отбраната и националната сигурност;
2. изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав" – за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения от река Дунав;
3. кмета на община или от оправомощено от него длъжностно лице за:
  - а) водовземане от води и водни обекти – публична общинска собственост;
  - б) ползване на води и водни обекти – публична общинска собственост;
  - в) общо водовземане и/или ползване на водни обекти по чл. 41, ал. 1 от ЗВ;
4. директора на басейновата дирекция – във всички останали случаи на водовземане и ползване на водни обекти.

Чл. 58. (1) Регистрите на разрешителните за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти са публични и достъпът до тях се осигурява чрез интернет страниците на:

1. МОСВ;
2. Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав";
3. общините;
4. басейновите дирекции.

(2) Министърът на околната среда и водите обобщава регистрите, които се водят в басейновите дирекции.

Чл. 59. Регистрите на разрешителните за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти съдържат данни за:

1. титуляря на разрешителното;
2. номера и датата на издаване на разрешителното;
3. водния обект;
4. кода на водното тяло;
5. поречието;
6. населеното място, в чието землище (регулационни граници) попада мястото на използване;
7. целта на използването;
8. максималното разрешено водно количество – в м³/сек или л/сек;
9. площта на ползването – в дка;
10. разрешения годишен лимит – в хил. м³/годишно;
11. разпределението на разрешения годишен лимит за различните цели на използване;
12. режима на използване;
13. крайния срок на действие на разрешителното;

14. срока за завършване на строителството;
15. началния срок за упражняване правото на ползване;
16. изменениета на обстоятелствата, подлежащи на регистрация:
  - а) номера и датата на изменение на разрешителното;
  - б) номера и датата на продължаване на разрешителното;
  - в) номера и датата на преразглеждане на разрешителното за изземване на наносни отложения от повърхностен воден обект;
  - г) номера и датата на прекратяване на разрешителното;
  - д) номера и датата на отнемане на разрешителното;
17. номера на заповедта за определяне на СОЗ – при разрешителни за водовземане за питейно-битово водоснабдяване.

Чл. 60. (1) Регистрите на разрешителните за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти се поддържат в електронен формат, публикуват се на интернет страниците на МОСВ и басейновите дирекции и се актуализират ежемесечно.
(2) В регистрите по ал. 1 се вписват и данните за изменение и/или продължаване на разрешителните за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти.

Чл. 61. (1) Регистри на съгласуваните уведомления по чл. 44, ал. 3 и чл. 58, ал. 1 от ЗВ се водят от директора на басейновата дирекция.
(2) Регистрите съдържат данни за:

1. лицето, което извършва дейността;
2. воден обект, предмет на използването;
3. обем и характер на дейността;
4. местоположение – населено място;
5. срок за започване и завършване на дейността;
6. предписани условия и ограничения при изпълнение на дейността.

Чл. 62. Регистрите по чл. 61 се поддържат в електронен формат, публикуват се на интернет страниците на басейновите дирекции и се актуализират ежемесечно.

Чл. 63. (1) Регистри за пунктовете и станциите за мониторинг на количеството на повърхностните води се водят от директора на Националния институт по метеорология и хидрология.
(2) Регистрите по ал. 1 съдържат данни за:

1. водния обект, на който е изграден пунктът;
2. населено място/име на пункта;
3. номер на пункта (нов и стар);
4. географски координати;
5. тип на станцията.

Чл. 64. (1) Регистри за изисквания, условия или забрани за определен вид общо водовземане или ползване се водят от областния управител – за публичната държавна собственост, и от кмета на общината – за публичната общинска собственост.
(2) Регистрите по ал. 1 съдържат данни за:

1. воден обект, предоставен за общо използване;
2. определено място за използване, включително населено място;
3. разрешени цели на използване;
4. допустими цели на използване;
5. обхват и предназначение на принадлежащите земи;
6. ограничения или забрани във връзка с общото използване;
7. изисквания към обекти и дейности, съвместими с общото водовземане и ползване.

Раздел II

Становища за допустимост

Чл. 65. Становищата, издавани от директорите на басейнови дирекции по чл. 155, ал. 1, т. 23 от ЗВ за допустимост на инвестиционни предложения, които са предмет на процедура по глава шеста от ЗООС и/или по чл. 31 от ЗБР, за съответствието им с ПУРБ и/или с ПУРН, съдържат:

1. преценка по отношение на ПУРБ, която съдържа:

- а) информация за съществуващ и разрешен натиск и неговите параметри, който предизвиква или се очаква да предизвика въздействие върху засегнатото повърхностно водно тяло и/или тела в района на инвестиционното предложение;
- б) информация за състоянието на засегнатото водно тяло, определените цели и предвидени мерки в ПУРБ, имащи отношение към конкретното инвестиционно предложение;
- в) наличие на зони за защита на водите по чл. 119а от ЗВ и специфични изисквания и мерки в ПУРБ;
- г) информация за последната годишна оценка на състоянието на водното тяло по данни от провеждання мониторинг на водите и заключение относно наличието на данни за влошаване или подобряване на състоянието на водното тяло спрямо оцененото в ПУРБ;
- д) мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми;
- е) заключение за приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС;
- ж) заключение за допустимостта относно ПУРБ;

2. преценка по отношение на ПУРН, която съдържа:

- а) информация дали инвестиционното предложение попада в район със значителен потенциален рисък от наводнения (РЗПРН), определен в действащия ПУРН;
  - б) мерки в ПУРН, касаещи инвестиционното предложение;
  - в) преценка дали реализацията на инвестиционното предложение има възможност да увеличи риска от наводнения;
  - г) заключение за допустимостта относно ПУРН;
3. преценка по отношение на ЗВ и подзаконовата нормативна уредба, която включва:
- а) забрани и изисквания в ЗВ и подзаконовите актове по прилагането му, касаещи реализирането на съответното инвестиционно предложение;
  - б) заключение за допустимостта на инвестиционното предложение съобразно ЗВ и подзаконовите актове по прилагането му.

Глава четвърта

КОНТРОЛ

Чл. 66. (1) Контролът по спазване на нормативните изисквания, условията и изискванията по издадените разрешителни за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти, изпълнението на програмите от мерки, включени в ПУРБ, планове и програми, имащи отношение към опазване на водите и околната среда, се провежда от органите по глава десета, раздел XI от ЗВ и оправомощените от тях длъжностни лица.

(2) Контролът е превантивен, текущ и последващ.

(3) Превантивният контрол има за цел недопусканеувреждане на повърхностните води и повърхностните водни обекти преди осъществяване на дейността и се изпълнява чрез проверки за спазване на нормативните изисквания и чрез процедурите по издаване на разрешителни за водовземане и/или ползване на воден обект.

(4) За постигане целите на превантивния контрол при осъществяване на проверки на място в констативните протоколи се отразяват факти и обстоятелства, които могат да доведат до

замърсяване и/или увреждане на водния обект преди или по време на осъществяване на заявената дейност.

(5) Текущият контрол обхваща контрола по спазване на нормативните изисквания и контрола по изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни.

(6) Последващ контрол се осъществява чрез проследяване изпълнението на предписанията, дадени на титулярите на разрешителни за използване на повърхностни води и повърхностни водни обекти, по време на извършения превантивен и текущ контрол.

(7) Контролът на състоянието и правилната експлоатация на водовземните съоръжения, съоръженията за използване на повърхностните води и съоръженията за измерване на водните количества се осъществява в рамките на текущия контрол по ал. 5, като в случай на констатиране на нарушена цялост или друга неизправност на съоръжение, същото се отразява в констативния протокол от проверката.

(8) Контролът по изпълнението на програмите от мерки, включени в ПУРБ, ПУРН, планове и програми, имащи отношение към опазване на водите и околната среда, се осъществява и чрез проследяването на дейности в процеса на актуализиране на ПУРБ и ПУРН.

Чл. 67. Контролът по изпълнение на дейностите за постоянна защита от вредното въздействие на водите се извършва от органите по чл. 140, ал. 2 от ЗВ съобразно компетенциите им.

Чл. 68. (1) Контролиращият орган извършва проверка по документи, като изиска еднократно и/или периодично представяне на писмени отчети, фактури за платени такси и други писмени уведомления и документи съгласно действащата нормативна уредба.

(2) Контролиращият орган извършва проверка на място, като проверява фактите и обстоятелствата в границите на проверявания обект по спазване на изискванията на нормативните актове, условията, изискванията и параметрите на издадените разрешителни, включително при необходимост провежда различни наблюдения и/или измервания.

Чл. 69. (1) Проверката на обект – предмет на разрешително по ЗВ, включва мястото на водовземане и/или ползване, както и мястото за извършване на стопанска дейност.

(2) Копие от констативния протокол от проверката се предоставя на титуляря на разрешителното.

(3) Дължностните лица, осъществяващи проверка на място, имат право:

1. на достъп в мястото, където се извършва стопанска дейност;
2. да изискват представянето на документи, относими към предмета на проверката;
3. да изискват съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи (МВР), от държавни учреждения, организации, юридически и физически лица, както и да установяват самоличността на лица, когато има данни за нарушения по ЗВ, чрез представяне на документ за самоличност на лицето, сведения на граждани с установена самоличност, които познават лицето, или по друг начин, годен за събиране на достоверни данни.

(4) Когато при проверката на място се констатира липса на документи, удостоверяващи спазването на установените изисквания, на титуляря на разрешителното се определя подходящ срок за представянето им пред контролиращия орган.

Чл. 70. (1) Контролът на разрешителни за водовземане от повърхностен воден обект включва:

1. отчитане на отнеманото в пункта на водовземане водно количество и разпределението му по цели;
2. проверка на изпълнението на параметрите, условията и изискванията в разрешителното, в т.ч. по отношение спазване на режима на използване на водите, поддържане на определеното в разрешителното минимално водно количество, провеждане на собствен мониторинг, експлоатация на СОЗ на водовземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и др.;
3. проверка за заплащане на дължимата такса за водовземане;

4. представяне на годишните доклади по чл. 48, ал. 1, т. 12 от ЗВ за изпълнение на условията в издадените разрешителни;

5. проверка за изпълнение на предписания, направени по време на предходни проверки.

(2) Контролът на разрешителни за ползване на повърхностен воден обект включва:

1. проверка на изпълнението на параметрите, условията и изискванията в разрешителното, в т.ч. по отношение спазване срока за строителство, параметрите и режим на ползване на водите и др.;

2. проверка за заплащане на дължимата такса за ползване;

3. представяне на годишните доклади по чл. 48, ал. 1, т. 12 от ЗВ за изпълнение на условията в издадените разрешителни;

4. проверка за изпълнение на предписания, направени по време на предходни проверки.

(3) Контролът на разрешителните се извършва най-малко:

1. веднъж годишно за разрешителните за:

а) водовземане от повърхностни води с разрешено количество над 50 000 000 м³/годишно;
б) изземване на наносни отложения;

2. веднъж на 3 години за разрешителните за:

а) водовземане от повърхностни води с разрешено количество от 10 000 000 до 50 000 000 м³/годишно;

б) изграждане на съоръжения;

3. веднъж на 6 години за:

а) разрешителните за водовземане от повърхностни води с разрешено количество под 10 000 000 м³/годишно;

б) други разрешителни за ползване на воден обект с изключение на разрешителни за заустване.

(4) Контролът на всяко разрешително се извършва най-малко веднъж за срока на действие на ПУРБ.

Чл. 71. (1) Контролът по изпълнението на режимните графици за използване на водите на язовирите по приложение № 1 към ЗВ включва:

1. воден обект;

2. титуляр на разрешително;

3. цел на водовземане;

4. разрешени водни обеми по месечен график;

5. използвани водни обеми по средство за измерване (по проверка);

6. констатирани нарушения;

7. изпълнение на направените предписания по време на предходни проверки.

(2) Контролът по ал. 1 се извършва ежемесечно.

Чл. 72. (1) Басейновите дирекции осъществяват контрол на състоянието и проводимостта на речните легла чрез участие в проверките на междуведомствените комисии по чл. 138а, ал. 3 и чл. 140, ал. 4 и 5 от ЗВ и/или чрез самостоятелни проверки.

(2) При участието в проверките на междуведомствените комисии по чл. 138а, ал. 3 и чл. 140, ал. 4 и 5 от ЗВ представителите на басейновата дирекция съставят самостоятелен констативен протокол с информация за състоянието и проводимостта на участъка с намалена (нарушена) проводимост от водния обект съобразно компетенциите им.

(3) Като член на комисиите по чл. 138а, ал. 4 от ЗВ представителят на басейновата дирекция изразява становище относно проводимостта на участъка до 500 м след язовирната стена и дали проверяваният участък попада в/или непосредствено над райони със значителен потенциален рисък от наводнения (РЗПРН).

(4) Директорът на басейновата дирекция или оправомощени от него длъжностни лица създават организация за извършване на проверки на състоянието и проводимостта на речните легла, за които не са извършвани проверки по чл. 140, ал. 4 и 5 от ЗВ, разположени на

контролираната от тях територия, и в срок до 15 март на съответната година съставят план-график за извършване на текущ контрол.

(5) Кметовете на съответните общини и областните управители в срок до 28 февруари представят в басейновата дирекция определените по чл. 140, ал. 4 и 5 от ЗВ участъци от реката, чиято проводимост е намалена и план-график за планираните през съответната година проверки.

(6) "Напоителни системи" – ЕАД, в срок до 28 февруари представя в басейновата дирекция план-график за възложените с договора по § 4а, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на ЗВ през съответната година обществени услуги за защита от вредното въздействие на водите, включващ описание на всяка една от планираните дейности по отделните участъци, свързани с поддържане на проводимостта на реки, дерета и отводнителни съоръжения.

(7) Басейновите дирекции осъществяват контрол и на извършени дейности в речното легло въз основа на представени документи и/или проекти от изпълнителя на задължението за предоставяне на обществени услуги за защита от вредното въздействие на водите – "Напоителни системи" – ЕАД, в т.ч. вследствие на възникнала аварийна ситуация (чл. 140, ал. 12 от ЗВ), въз основа на предоставена техническа документация.

(8) В срок до 30 юли басейновите дирекции представят в МОСВ анализ от извършения контрол.

(9) В срок до 30 януари на следващата година басейновите дирекции представят в МОСВ анализ от извършения последващ контрол през предходната година.

Чл. 73. Титулярите на разрешителни за водовземане и/или ползване на повърхностни водни обекти са длъжни да разполагат с цялата документация, свързана с показателите за контрол, и да я предоставят на контролиращия орган, както и да му оказват съдействие при извършване на проверката.

Чл. 74. За извършения контрол се съставят констативни протоколи, които съдържат:

1. установените факти и обстоятелства;
2. данни от извършени измервания;
3. установени нарушения;
4. предписания с определени срокове и отговорници за изпълнението им.

Чл. 75. (1) Информация за резултатите от извършената контролна дейност се изпраща ежемесечно от басейновите дирекции в МОСВ и се публикува на интернет страниците на басейновите дирекции в съответствие с чл. 188, ал. 3 и 5 от ЗВ.

(2) Данни, документи и информация от извършения контрол и проверки по ал. 1 се поддържат и в информационната система за управление на водите.

Глава пета

СТОПАНИСВАНЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА БЕНТОВЕТЕ И ПРАГОВЕТЕ В НЕКОРИГИРАНИТЕ УЧАСТЬЦИ НА РЕКИТЕ ИЗВЪН ГРАНИЦИТЕ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА И СЕЛИЩНИТЕ ОБРАЗУВАНИЯ, КАКТО И НА СЪОРЪЖЕНИЯ, ИЗГУБИЛИ ПЪРВОНАЧАЛНОТО СИ ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Чл. 76. (1) За бентовете и праговете в некоригираните участъци на реките извън границите на населените места и селищните образувания, в т. ч. за съоръженията, изгубили първоначалното си предназначение, се водят електронни регистри.

(2) Регистрите по ал. 1 се водят от басейновите дирекции и съдържат информация за:

1. водния обект, поречието;
2. местоположението – местност, населено място, община, област;
3. надморската височина, географски координати;
4. вида на съоръжението;
5. техническите параметри на съоръжението;
6. техническото състояние на съоръжението;
7. собственика и лицето, което ползва и/или стопанисва съоръжението.

Чл. 77. Кметовете на общини изготвят и представят в съответната басейнова дирекция справка, включваща данни за местоположението, собствеността и състоянието на съоръженията по чл. 76, намиращи се на територията на тяхната община.

Чл. 78. (1) Собствениците на съоръженията по чл. 76, ал. 1 подават писмена информация до басейновата дирекция за вписването им в електронния регистър.

(2) Информацията по ал. 1 съдържа данни за:

1. водния обект, поречието;
2. местоположението – местност, населено място, община, област;
3. надморската височина, географски координати;
4. вида на съоръжението;
5. предназначението на съоръжението;
6. годината на изграждане;
7. оценката на техническото състояние на съоръжението;
8. необходимите мерки за достигане на целите, за които е изградено;
9. наличието на проектна или екзекутивна документация на съоръжението;
10. техническите параметри на съоръжението;
11. собственика и лицето, което ползва и/или стопанисва съоръжението;
12. оценката за ползите и вредите от съществуването на съоръжението;
13. заключение – препоръки за постигане на устойчивост и надеждност или предложение за ликвидация.

(3) Подготовката на информацията по ал. 1 се възлага за изпълнение на правоспособни магистър-инженери със съответната техническа специалност от собственика на съоръжението.

(4) При неустановен конкретен собственик на съоръжението подготовката на информацията по ал. 1 се възлага от кмета на общината.

Чл. 79. Собствениците на съоръжения по чл. 76, ал. 1, които са изгубили първоначалното си предназначение, подават писмена информация до басейновата дирекция за вписването им в регистъра по чл. 76, ал. 2.

Чл. 80. (1) Басейновите дирекции контролират използването и състоянието на съоръженията по чл. 76, ал. 1 чрез периодични технически огледи. За всеки оглед на съоръжение по чл. 76, ал. 1 се съставя протокол.

(2) Периодичността на техническия контрол се определя от вида и състоянието на съоръжението, както и от условията, при които работи, и се отразява в протокола по ал. 1.

Чл. 81. (1) Когато съоръжение по чл. 76, ал. 1 не е технически изправно и/или не изпълнява своето предназначение и нарушило проводимостта и/или представлява заплаха за функционалността на други съоръжения и неговата реконструкция и ремонт е финансово или технически необоснована, се пристъпва към ликвидацията му.

(2) Към ликвидация се пристъпва след предписание на директора на басейновата дирекция.

(3) Реконструкцията, ремонтът и ликвидирането на съоръжение се извършват от собственика, а при неустановен конкретен собственик – от областния управител, при спазване на действащата нормативна уредба, без дейността по ликвидиране да доведе до нарушување на проводимостта на речното легло. Ликвидацията се извършва в съответствие с изготвен проект от правоспособен магистър-инженер със съответната техническа специалност, съгласуван от съответната басейнова дирекция.

(4) Копие от протокола за извършената ликвидация се изпраща в съответната басейнова дирекция.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Аварийна зона" е зоната, която служи за преместване на съоръженията за аквакултури в случай на ремонт на съоръженията на язовирната стена или друго събитие, което довежда до понижаване на водното ниво.
2. "Водохранилище" е изкуствено създаден завирен обем на земната повърхност за акумулиране на водни маси и/или регулиране на естествения речен отток посредством комплекс от водоподприщащи/водоподприщащи и други необходими съоръжения.
3. "Водноелектрическа централа (ВЕЦ)" е хидротехническо съоръжение, в което се инсталират една или няколко групи от турбина и генератор, с помощта на които енергията на водата се преобразува в електрическа.
4. "Граница на воден обект" е прието външно очертание на принадлежащите земи на водния обект, които се заливат при определена от ЗВ обезпеченост или са определени по характерни морфологични очертания на терена.
5. "Диги" са линейни непрекъснати брегови инженерни съоръжения, изградени с цел предпазване на застрашени от заливане земи.
6. "Изземване на наносни отложения" е отнемане на допустим годишен обем от наносни отложения, акумулирани в границите на река Дунав и от принадлежащите земи на водохранилищата в размер, ненарушаващ доброто екологично състояние на водното тяло и неоказващ вредно въздействие на близко разположени инженерни съоръжения и околната среда, при което не се очакват необратими деформации във водния обект.
7. "Изземване на наносни отложения във връзка с предвидени дейности за почистване на речното легло" е отнемане на натрупани наносни коси по бреговете или острови, когато е необходимо за осигуряване на проводимост, без да се извършва дейност под нивото на активното дъно на реката. В случай на наличие на наносен остров в коригиран участък, изземването да се извърши само ако е застрашена проводимостта, до кота, не по-дълбока от проектна кота на дъното на корекцията.
8. "Изкуствен риф" е съоръжение, състоящо се от един или няколко компонента, специално изградено от естествени или изкуствени материали за целенасочено полагане на морското дъно за подобряване на екологичната среда на живите морски организми.
9. "Корекция на река" е изменение на ситуацияното и нивелетното разположение на речното легло в резултат на инженерни и хидротехнически мероприятия, подчинени на определени цели.
10. "Наличен обем" е величината на обема във водохранилището към даден момент.
11. "Общ обем" е величината на обема на водохранилището до кота най-високо работно водно ниво, т.е. котата на преливника.
12. "Свободен обем за поемане на очакван приток" е частта от общия обем, който не е зает от вода.
13. "Стопанисване" е дейност, състояща се в използване на своя или чужда собственост (имущество), извършване на необходимите действия с цел извлечение на полза, поддържане в добро състояние и предприемане на действия по управлението ѝ.

14. "Съоръжения, изгубили първоначалното си предназначение" са съоръжения, които към момента на включване в регистъра са с функции, различни от проектните.
15. "Самостоятелно питейно-битово водоснабдяване" е водоснабдяването съгласно § 1, ал. 1, т. 69 от допълнителните разпоредби на ЗВ.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Наредбата се приема на основание чл. 135, ал. 1, т. 1а от ЗВ.

